

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; budapesti napló: budai esperességi gyűlés, nemzeti színpadunkon játékszíni előadások, 's a' t.; biharmegyei közgyűlési határozat; torontálmegyei tisztújítás; válassz Székács Józsefnek; bibliai jóslat a' keleti ügyben; változások a' cs. kir. hadseregben; 's a' t.) Spanyolország (Espartero dictator akar lenni; verekedés francia matrózok és spanyol katonák közt; a' kormányzó királyné leköszönt; 's a' t.) Angliagözös hajóhad; elegy; 's a' t.) Franciaország (a' pairszek összehívva az újabb gyilkolási merény miatt; elfogatások; politikai tréfa-ekloga; 's a' t.) Oroszország, Olaszország, Schweiz, Svédország, Khina, Németország, Törökország. Legújabb hírek. —

Magyarország és Erdély.

Zofia cs. kir. fhgnó f. é. octob. 24-ikén esti 11 óra felé holt gyermeket szült. Ő fens. egészsége olyan, minőt az illy körülmények engednek. —

Ő cs. 's ap. kir. folsége Fridrik cs. fhget Saida ostrománál kitüntetett vitézségeért Maria Terézia katonai rendje kiskeresztjével díszíteni méltóztatott.

Ő cs. 's ap. kir. fols. a' magyar kir. udv. kamra építészeti számvevőosztályánál Berger József hajózási próbált mérnököt számvevő tanácsossá nevezni méltóztatott.

Budapesti napló: A' budai alesperesi kerület f. hó 28-ikán tartá ez évi gyűlését Budán a' kapuczinusok zárdájában. Jegyzőválasztás után főbbi közt határozta lón „Religio és nevelés“ új egyházi folyóirat 's számos külföldi illyenmü haviirat járátása, különösen az előbbire nézve még az végeztetvén, hogy azt e' kerülethez tartozó minden lelkes járati tartozzék. Elfogadtatott továbbá azon üdvös indítvány is, hogy kerületi könyvtár-alapításra haz. és külföldi hasznos vallási könyvek szereztessenek. — Székesfehérvári születésű Ivanovics Katalin szép tőkélyü olajfestményt, saját készítményét, volt szíves e' napokban nemzeti muzeumnaknak ajándékozni. Honunk e' lelkes lányá 5 évig képzé szép tehetséget egy jótékony hölgy segélye mellett Bécsben, 's tavaszkor francia és német földre szándékozik utazni, tanulmányit bevégezendő. Hir szerint leginkább történeti főtészetnek fogja munkás életét szentelni. — A' beállott hideg következtiben a' budai vár fokon már megszüntek a' valóban ritka csínú színpadok, 's a' t. — A' lánchíd czölöpzetét már a' budai part alatt is verik. — Néhány nap mulva kapható lesz Eggenberger József 's fia könyvboltjában a' „Színműtár“ 14-ik füzeté „Corday Charlotte“, eredeti dráma 4 szakaszban, írta Eördégh István. A' 15-ik füzet már sajtó alatt van, 's november utolsó napjaiban fog megjelenni; tartalma „Semmi roszat“, vigjáték 3 felv., Bon Ferencz után olaszból fordítá kolgyai Császár Ferencz, és „Lignerolles Luiza“, dráma 5 felvonásban, Dinaux és Legouvé után fordítá Tempa Imre. E' kettős füzet ára szinte csak 40 pgó kr leend. — Nemzeti színpadunkon f. hó 23-ikán bérszünettel „Két korona“, és Veszter Sándor zene- 's táncversenye; 24-ikén „Czillei Fridrik“ Szigligetitől; 25-ikén „Majom és völegény“; 26-ikén „Két színész“ és Veszter versenye; 27-ikén „Notredamei toronyőr“; 28-ikén „Sánta orvos“ és Veszter zene- 's táncversenye; Veszter bandája játékanak érdeke minden előadással növekszik; 29-ikén „Belleisle Gabriella“ jött színpadra. — Veszter bandája tavaszra ismét a' külföldet szándékozik meglátogatni, hol annyi érdemlett dícséretet aratott. —

Sept. 24-én a' bihari közgyűlésen felolvastatt a' 600 ns által aláirt folyamodás, a' követek mellé adott négy irnok dolgában. Indítvány tétetvén még a' mult decemberi közgyűlésen, az irnokok szaporitása iránt, a' februarban tartott gyűlésre az egész nemesség meghívott, 's teljes többséggel, részint az ifjuság pallérozása 's tanulása tekintetéből, részint a' követek magányos erszénye kimeléséből, négy ifjunak a' nemesség általi fiztetése, a' legközelebbi országgyűlésre meghatározott. Ezen közgyűlésen egy közrendű nemes felszólalása e' tárgyban némi kedvetlenséget okozott, 's helytelen előadása szigorú megfédésre adott alkalmat: ezen történet szokatlan felekezteséget állított elő, 's már az augustusi gyűlésben mintegy 200 nemes által a' megyéhez folyamodás nyújtott, mellyben az aláirtak magokat, ezen adótul, részint azért, hogy hirül sem adatott nekik a' megjelenés, részint mivel most is sok teher nyomja a' köz nemességet, kik adózó telken laknak, — fölmentésüket kérték. A' megye Rendei rosszalván az efféle különszakadást előbbi határozatuk mellett megmaradván, a' folyamodást félre vetették. — Később néhány tbiró, 's megyei tisztviselő, újabb aláírást nyitva, 600 nemessel aláíratva, e' tárgyban felsőbb helyre folyamodott 's ennek következtiben jött a' h. tanácstól egy rendelet, mellyben a' megyétől a' történetekről 's feladásnak részletes kitételiről tudósítás keretik. Nem kevés megilletődést okozott a' Rendek előtt, hogy néhány tbiró 's tisztviselő a' helyett, hogy illő panaszt adott volna elő, alaptalan vádat terjesztett föl, mellyben mind a' rendek méltóságát, mind az elnöki tekintetet sértve, az ifjuságnak az idő lélkéhez mért és kiszabott mivelődése ellen törekedni láttatott: valamint az is, hogy megnyitott aláírásokkal némely tbiró és tisztv. faluról falura járván, a' nemességet ez üdvös határozat ellen bujtogatni, 's félre vezetni akarta 's bátorzkodott. Melly tett szigoruan rosszalván, miután az aláirtak jelen volt főnökei, azon kijelentés mellett, hogy most értvén csak meg, miként ez nem örökös adóképen tétetik a' nemességre, feladásukat vissza veszik, azon határozat tétetett, hogy a' Rendek hideg megvetéssel tekintik ez alaptalan vádat, 's előbbi határozatuk mellett tovább is maradván, a' Htó tanácsnak ezen tárgyban végzésüket felküldik. — Legszembetűnőbb vala e' tárgyban egy főszbiró urnak azon nyilatkozata, hogy ha feladásukat mindnyájan vissza veszik is, kész a' megye végzésének, egy maga ellenszegülni. Ezen véletlen, és

átaljában nem várt daczolása egy tisztviselőnek, ki mind az előbbi tanácskozásban, mind annak végrehajtásában hivatalánál fogva részt vett, és venni tartozott, méltó neheztelést okozott a' Rendek előtt, 's több philippikát huzott maga után. Az efféle kedvetlen történetek valódi oka semmi nem egyéb, mint a' tisztújítási mozgalom, párt-érdek, népszerűségi hajlás, mellyeknek vége csak ott lesz, ha a' küzdés napjait áttelendjük, vagy talán még ott sem egészen. 's a' t. 's a' t. P. L.

Torontálmegye főispánja elnöklete alatt f. hó 20-án tisztválasztás tartatott. Sikere következő. Első alispán: Gyertyánfy Dávid, másod: Karácsonyi László. Főjegyző Nagy János, első aljegyző: Rónay Móríc, másod Szabó Sándor; tiszteletbeli: Hertelendy Kálmán, Szöllősy Ernest. Levéltárnok Féja Lajos. Rendes táblabírák: Bárány Ágoston, Kamenszky Illyés. Főpénztárnok: Gyertyánfy János, nemesi pénztárnok: Duka Károly; aladószedők: Szöllősy Lajos, Pálffy Sándor. Számvevő: Ladányi György. Főügyész: Sztójánovics Mihály. Alügyész: Botka Ferencz. Tiszteletbeli: Kis György. Főszolgabírák: Parsetch György, Fodor Károly, Szalay, István, Karácsony Antal, Rónay János. Alsószolgabírák: Dániel Kristóf, Filkővics Boldizsár, Mocsenyi Andor, Rózsa Demeter, Rónay József. Esküttek: Keresztury János, Dániel Tódor, Mattánovics Lajos, Vuchetich György, Mixics János, Gombos György, Kostyán János, Buocz János, Bács József, Csapó Lajos. Főmérnök: Mayvald Károly, másodmérnök: Tóth János. Ötödik járásban seborvos: Ledniczky. Selyemtenyészési ügyelő: Pilly Ferencz. Várnagy Gesztesy Sándor. Kiadó: Dély Szilárd. Pörtárnok: Fodor Antal. Termesztvényi biztosak: Kun László, Kosztolányi János, Györgyfy József, Stefánovics Pál, Péterfy Antal. Csöndbiztosak: Vekerle Ignác, Ehrensberg János, Sztójánovics Fülöp, Tarnay Ferencz, Sebök.

Biharból az Ermellyekéről oct. 23-ról. A' nyár nálunk is csak a' hónapok első hetében éreztet természetesi jóltevé melegét, 's többnyire hűvös napokkal hagyta-fen emléket. — Augustusban majd mindennapi esőzések gátolák az aratást, mi e' miatt nagyon is elkésett: mindazáltal különös legalább az Ermellyekén, hogy a' kereszt kicsirázásában úgy szólva semmi kár nem esett. A' nyomtatásra legszebb időjárásunk volt egész septememberben honnan azt tőkeletesen bevégeztnek mondhatni. Tiszta buza, valamint egyéb gabona, mind igen sikeres lisztjével, mind pedig bő termésével jutalmazá a' gazdá fáradságát. A' burgonyát, mi szinte bőven fizetett, jobbadán mindenütt felásták: a' tengeri is szép termést adott, némelyek már is letörték, 's annyira érett, hogy romlásból nem igen féltetheti. A' tiszta búzának köble 8.9 ft. a' kétszeres 4től 5 fr. 30 kr. kel a' debreczeni, váradi, és károlyi piacokon. A' szőlő leghátrább maradt, mint legközelebbi gyümölcs; termésre nem épen a' rosszak közé számítható a' 840diki év, de jóságára nézve a' közelebbi évi tizedben lefolyt három évi savanyú borokkal fog legnagyobb rokonságban állni, mert még a' baka-tor is elvásolja az ember fogát. A' szüret f. hó 20-án állott be, mellyet a' 21-én tartott éjjeli 's nappali esőzés sárosná tón. A' bor ára, mint hallik, 6től 7 fr. 30kr. indult meg. Vidékünkön hol különben is kevés gyümölcs terem, most általán-fogva mondhatni, hogy ritkaság az alma és körte 's a' mi van, sem jó; a' mostoha nyár miatt éretlen 's izetlen volt a' késői dinnye, szóval: minden gyümölcsünk. 'S a' jósló kertész, bár mennyire kecsgettetett is bennünket az 1840-ki év bő termésével, most meggyőződött arról e' beszámolás után, senki sem tudja azt hogy mit rejt a' jövőendő. P. — L.

(Bibliai jóslat a' keleti ügyben.) Európában minden ujságlap telve a' szövetséges fejdelmek napkeletre intézett terveinek rostálásával, telve jóslatokkal; nem lesz érdektelen, az olvasó közönséget, emlékeztetni Ezekiel jóslatának, XXIXdik részének. 13dik 14 és 15dik verseiben olvasható jóvendőlésre; mikben: — „Igy szól az ur isten — És visszaviszem Egyiptusnak fogságát, visszaviszem, mondom őket Pathros földére, az ő lakó földökre, és lesznek ott kicsiny orszaggá. A' több országokhoz képest, kicsiny leszen, és többé föl nem emelkedik a' pogány népek felett, mert megkisebbitem őket, hogy ne uralkodjanak a' pogányokon.“ E' jóvendőlés a' XXX és XXXIdik részekben leirt módon, csakhamar pontosan teljesül, mert őket Cambyes egészen meghódoltatván, voltak mindenkor idegenek alatt, a' perzsák alatt először, azután a' macedoniaiak, rómaiak, saraczenok, mamelukok, és végre a' törökök alatt, a' mint ezt a' historia bizonyítja. Ugy látszik, hogy a' szövetséges nagy hatalmak, ezen változthatatlan isteni végzésnek további föntartása végett, biztosan és czélirányosan egyesültek. Közli S. A. Ujhelyből egy öreg Hunyadi Ferencz volt-superintendens, és debreczeni predikátor után. —

(Jegyzések Székács József ur 80dik szám alatti nyilatkozására.) Nyelvünk terjedése 's virágzása mindenkit, ki honát szívőböl szereti, a' kor újabb jótékony haladási közt legmelegebben érdekli: 's innen az, hogy hol legkisebb ellenzés találtatik, azt legyőzni minden hü polgár gondosan ügyekszik. Ezen szempontból iktathatta mint én gyanitom, a' 77ik szám alatti Jelenkorba egy előttem ismeretlen író a' „Tótosodást hazánkban“. Valóban kedvetlen hatást okozott azoknál, kik látják 's tudják, hogy leginkább az evangélikusok, 's azok lelkészei a' tót nyelvet honunkban édes anyai nyelvünk gátlásával még most is virágoztatni akarják. E' tárgyban Sz. J. urnak megbízásból eredett a' 80dik sz. a. kelt felelete, melly következő észrevételeim vonta maga után. Azon közlésre, hogy Gyónon tót szónoklat tartatott, 's hogy annak vénei jól, ifjai pedig még jobban tudnak magyarul, így felelt Sz. J. ur. „Mi az elsőt illeti: tökéletesen igaz, de a' superintendens illőnek is tartá, 's

kötelességének is, oly gyülekezetben, hol tótul idvezeltetik, 's tót beszéd tartatik a' helybeli lelkész által, tótul felelni 's tótul szónoklani. — Illónek tartá azt, mivel azt hiszi, hogy a' convenientia szabályai azt hozzák magokkal. Ugy látszik mikép vagy kikerülte Sz. J. urnak figyelmét a' 71ik sz. a. történet, vagy talán nem is látta azt, a' hol megemlítettik, hogy István főhg a' lövész-részvényesek által tartott német, 's deák üdvezletekre édes anyai nyelvünkön felelt ugy szinte a' 74dik sz. a. közleményt a' Pesten őszelő Skán tartott kerületi gyűlésről, midőn főpásztor Szeberényi ur deák idvezletére főispánihelyettes Prónai Albert ur magyarul felelt. 'S én hiszem, hogy ha ezekre illő figyelemmellett volna Sz. J. ur, a' convenientia szabályit közhelyen illy módon semmi esetre nem érintette volna. Most a' kötelességre azt mondja Sz. J. ur: kötelességének tartá azt, mivel az esperességnek határozatát tisztelni tartozik, 's mivel Gyónon sokkal ritkábbak a' magyar, mint a' tót egyházi beszédek, 's a' gyülekezetet nagyobb részint tót gyülekezet közé sorozza, 's így küldé be a' superintendenshez, egyszersmind meghagyá a' helybeli lelképásztornak, hogy a' látogatás alkalmakor tót nyelven üdvezelje a' főpásztort, 's tót nyelven tartson ünnepi beszédet, ezeknél fogva tehát semmikép nem gyaníthatá a' superintendens, hogy talán a' gyóniak annyira magyarok, melyre rövid feleletem az: hogy ezt nem gyanítani, hanem inkább tudnia kellene, 's e' mentség, aligha kedvére lehet főpásztor urnak. Véleményem szerint a' hon iránti kötelességek sokkal magosb fokon állnak, mind a' superintendensre nézve, mint az esperességi határozatok, mind az esperességekre, 's azt tartom, ezt mutogatni sem kell. Nemzeti nyelvünk terjesztésében magyarosító határozatokat várunk 's ohajtánánk mind főpásztortól, mind esperestől, 's a' nemzet előtt csak oly határozat és rendelet t e s z e n kedves benyomást, mint a' melly Kevermesről sept. 23ról tudtúl adatik, hogy csanádi megyés püspök Lonovics József ur azt rendelé, miszerint a' theologia pastoralis a' csanádi növendék papságnál egyedül magyar nyelven taníttassék. Melly korszerű rendelet legkedvesb visszhangra talált minden hőkeblű magyarnál. Milly elmentben áll ezzel Karlovszki Lajos Nyiregyház város főúrnak, 's a' helybeli a. v. v. iskolának főfelügyelője által az 58ki Társalkodóban tett azon nyilatkozata, hogy a' tisztamelléki főpásztor Jozsef Pál ur dec. 6kán 1839. egy dorgáló levelet küldé, mellyben parancsolólag vallásban a' magyar nyelvbeli oktatást tiltja, vesse össze az érdemes közönség 's ítélje meg. Nem tartom még feleslegnek az olvasók figyelmébe idézni az ágost. vallást követők főfelügyelőjének, gr. Zay Kár. urnak, választatásakor, Pesten sept. 10kén tartott 's a' 75dik sz. a. Társalkodóban kijött beszédéből ezen velős szokat a' többek közül kiemelni: Nemes gyülekezet! van még egy közérdekű nagy ügyünk 'sat. ezen köz ügyünk nemzetiségünk fejlődése: és minthogy nemzeti élet nemzeti nyelv nélkül lehetetlen — Honunk magyarosítása. Ez arany mondasban 's ennek kivételében áll a' nemzet, 's a' kor legforróbb kívánata, 's ugyan azért ennek hű bajnokit, hőseit 's pártolót a' magyarok istene számos évig éltesse! — Végre azt írja Sz. J. ur, hogy a' superintendens határozottan visszautasítja ezen gyűlöletes ezimet is, mit a' czikk. homlokán hordoz: 'sat. sem fél, sem reményl. — Erre azt vagyok bátor felelni, hogy nemzetiségünk fentartásának, mint nyelvünk virágzásának, nem is félelem, nem is mellékes remény hanem egyetértés, szellemi haladás, szilárd akarat, kőző iránti készség és munkásság legyenek legfőbb rugói és midőn a' polgárok a' hon iránti e' szent kötelességeket teljesítik, akkor a' convenientia szabályit soha semmi oly alkalomkor, mint a' mullyeket Sz. J. ur felhozott, véleményem szerint sérteni nem fogják. P. L.

KÜLÖNFÉLE: P. Ladány. Sept. 24kén tartott a' hely. hitü növendékek évfordulati közvizsgálata. Melly alkalommal, midőn egy felől a' tanulók elemi tanulmányaikban iskolatanító Kovács Endre ismeretes szorgalma után nyert kitünő előmenetelöknek értelmes 's kész feleletekben adták volna hű bizonyítványát: másfelől az urodalmi, tisztesség jelenléte 's jelesen Pritz Mihály tisztartó azon szelid tette ada fényt a' közünnepélynek; miszerint jelesebbek közt, az 1841ki naptárból 25 példányt részint népnevelési szempontból, részint szorgalomösztönzésül kiosztatott. Szerénység, önérzetben lél ugyan legnemesb jutalmat; de az előítéleteken felülemelkedett népatyát közönség előtt is kiemelni kötelességének tartja a' haládatosság. —

C s i k-sz. Márton oct. 12kén fels. fejdelmünk 1839ben az al-csiki és Kászón székely székek növendékeinek kimivelésire elemi iskolának három tanítóval alapítására 6.473 pgő forintot rendelni kegyeskedett, mellynek talpköve mult évi július 17kén ünnepélyesen letétetvén, f. évben tökéletesen fölépült és tegnap ünnepélyes szertartással szenteltetett föl. E. H.

D é v a. oct. 15, Hegyeinken a' sok esőzés miatt rothadni kezdő szőlőt e' hó 12kén szedni kezdék. Borunk elég sok leend, de nem elég jó, mert a' nyári meleg az augustusi 's szeptemberi hideg esők miatt meg nem érlelt, mit őszi hideg jóvá nem tehet. E' hó Skán következő lopás történt városunkban: egy vidéki uraság legényét szolgálatából elbocsátván, ez Kolozsvárra szándékozott utazni. Az uraság testvéreinek gazdasszonya e' tájon ide levén jöendő, magával hozta az elbocsátottat, hogy itt alkalmat lelven czéltott utját minélelőbb hajthassa végre. Azonban a' legény kolozsvári alkalmat egész hétig sem tudott v. akart kapni, a' mikor aztán a' mondott gazdasszony a' szászvárosi sokadalomra menvén, oda is elvívé korábbi utitársát, ki ott vásárokat remélt találhatni, őt czéljában boldogítandókat. De nem Kolozsvárnak tartott a' halálán legény, hanem visszatért városunkba, 's itt jöltevője házáat a' halálatott nap éjjelén fölvervén, t ö b b r e n d b e l i köntöst, gyűrűt, 460 ftot, D. L. J. betükkel jelelt 1 leveses, 12 evő 's 5 kávékalánt 's 12 pár kést elorozott. Másnap esti 7 órakor, Szászváros egyik fogadjában kézre kerítették a' tolvaj, 's átadott a' helybeli tisztathatóságnak, másnap leendő szoros őriztetés végett. Innen azonban — hihetően az örök megvesztegetése következtiben — szerencsésen ellílt még azon éjen 's most isten tudja, hol élvezi lopása gyümölcsseit. Neve Felszegi László; 21 éves. Beszél magyarul és oláhul. Növése inkább magas, mint közepes; termete karcsu; haja — mit divatosan kondorítva szokott hordani — szemöldöke, 's szemei feketék; bajusza most serked; orra hegyes. Arczolata általában hosszukás, barnás 's fakadékos. Erd. — Hir.

(Változások a' cs. kir. hadseregél.) Hrabovszky János b. altábornagy, Richter 14. sz. gyalogezr. tulajdonosa lett. Hesz Henrik vezérőrnagy a' főszállásmesteri ügyvitellel bízott meg. Előléptettek: alezre-

desekből ezredesekké Liechtenstein Fridrik hg. Reusz hg 7. sz. huszárezr. az ezredb.; Maurer József, Károly fhg 3. sz. gyalogezr. az ezr.; Holsche Ferencz, Toscana nhg 4. sz. vasasezr. Hohenzollern-Hechingen hg 2. sz. könnyülovasezr. és Schütte Adolf, Paumgarten b. 21. sz. gy. ezredéből, Mazzuchelli gr. 10. sz. gy. ezr.; Örnagyokból alezredesekké Spatzierer János, Reusz hg 7. sz. huszárezr.; Binder Ignác, Károly fhg 3. sz. gy. ezr. és Loncharewich Lajos a' pétervárad 9. sz. határszéli gy. ezr. főparancsnoki segéd Tótországban, ezredeikben; Birágó Károly a' főszállásmesteri karból, Prohaska b. 7. sz. gy. ezr. és Gütger Móríc, Istv. fhg 58. sz. gy. ezr. Mazzuchelli gr. 10. sz. gy. ezr. Kapitányokból: örnagyokká Strausz Michalievics b. 57. sz. gy. ezr.; Henikstein Fridrik Reusz hg 7. sz. huszárezr. és Waldstein-Wartenberg Ádám gr. Vernhard b. 3. sz. könnyülovasezr. ezredeikben; Cerrini Henrik Wellington hg 42. sz. gy. ezr. hassiai és rajnai Emil hg 57. sz. gy. ezr.; Thun-Hohenstein Károly gr. Vasa hg 60. sz. gy. ezr., Károly fhg 3. sz. gy. ezr.; Raiche Fülöp, az árkász karból a' brodii 7. sz. határszéli gy. ezr. és főparancsnoki segédnek Tótországban; Lederer Móríc b. a' bajor király 2. sz. nehéz lovassezr., János fhg 15. sz. vasasezredhez, és Gorizutti Ferencz b. a' főszállásmesteri karból helyben. Nyugalmasztattak: Krieglstein Herman, Mazzuchelli gr. 10. sz. gy. ezredes; alezredesekből: Matiega Ferencz a' pétervárad 9. sz. határszéli gy. ezr. és Hoffmann Ferencz Prohaska b. 7. sz. gy. ezr. ezredesi ranggal, Müller Károly, Hardegg Henrik gr. 7. sz. vasasezredéből; Örnagyokból: Karriere Leopold, Michalievics b. 57. sz. gy. ezr.; Giraldi Guido, Károly fhg 3. sz. gy. ezr.; gránátos zászlóalj parancsnok, és Hammer Ferencz hassiai és rajnai Emil hg 54. sz. gy. ezr. gránátos zászlóalj parancsnok alezredesi ranggal 's nyugpénzzel: Thegetroff Károly, Kinsky gr. 47. sz. gy. ezr.; kapitányokból: Jungwirth Károly, fegyvergyári helyigazgató; Brzezina János, az árkászkarból és Thour Bernát Reisinger 18. sz. gy. ezr. örnagy ranggal 's nyugpénzzel; Klose Ferencz hassiai és rajnai Emil hg 54. sz. gy. ezr. Smugya Osztolya, az első bánáthatárszéli 10. sz. gy. ezr.; Mirbach Fridrich b. János fhg 15. sz. vasas ezr.; Moszlavec Károly szardíniai király 5. sz. huszárezr. Dickman Aloiz a' 6dik helyőrszázalóaljól; Kopp Leopold hidverő zászlóaljól és Hastreiter Ferencz, bergamoi helykapitány, mind örnagy ranggal. Leközöndek: Lobkovitz György hg, Sándor orosz nhg 4. sz. husz. ezr.; alezredesi rangja megtartásával. Schmidt Fülöp, nyugdíjas vezérőrnagy a' megürült Erzsébet-Terézia alapítványi hely megnyerésével. Külfrendeket 's azok elfogadására és viselhetésire legf. engedelmet nyertek: Bujacovich Sánd. örnagy, korvetkapitány, ottoman érdemrendet. Zaitsek Fer. kap. mérnök-testülettől orosz harmadoszt. sz. Anna rendet, és Henikstein Alfred lov. mérnök testből, ottoman érdemrendet.

Spanyolország.

(Espantero dictator akar lenni. Verekedés francia matrózok és spanyol katonák közt.) A' többség hinni kezdi, miszerint Espantero dictatorságra törekszik, 's ezt nem igen irigylik tőle, mivel gyermeke nincs. Beszéli, hogy a' régi rendjeleket mind megsemmíteni szándékozik Espantero, 's helyettök két újat alkotni, t. i. a' diadal csillagát a' hadsereg, és sz. Baldomero rendet polgári tisztviselők és érdemesek számára. Mahonban egy spanyol katonát arizon csapott egy francia matróz, minek következtében éjjel nagy számu spanyol fegyveres csapat rohaná meg a' parton mulató francia matrózokat, és közülök husznál többet sebesítettek meg. Ez esemény könnyen komoly következményüvé válhatnék Spanyolországban nézve.

Anglia.

(Gőzös hajóhad. Elegy.) A' kormány hiteles adatokból kiszámítá, hogy haboru esetén csupán a' londoni kalmárok 50 gőzhajót adhatnak fölfegyverzésre, Liverpool, Hull, Glasgow 's más nagyobb partvidéki városok ugyanannyit adhatnak, 's így Anglia 3 hét alatt olly roppant gőzös hajóhadat szállíthat sikra, melly valamennyi tengeri hatalomnak bátran szeméi közé fog tekinthetni. — A' Times szerint az európai nagy hatalmak jelen állapotja színműhez hasonlít, mellyben az álarczos színészek legiszonyabb vétkek elkövetésire lépnek föl, 's magok sem tudják, miért? Ördögi szemfényvesztés következtében az ellenségek egymást ölelik, míg a' jó barátok fegyvert emelnek egymásra. Anglia és Franciaország életre halálra készülnek egymás ellen, holott semmi ok nincs arra, 's hasznót sem várhatnak az illy ferde háborúból. Ez alatt Russzia álarczosan fenékszínből leselkedik, 's kész új Jago gyanánt a' megsebesült Cassiot vagy elamult Roderigot kardjával ledöfni. — Old-Kilpatrikban egy protestans pap, 's józanság-egyesületi tag, nem akarta híveit az áldozásnál borral megörvendeztetni, mivel szerinte az urvacsora alapításakor nem részegítő bort, hanem csak gyöngé édes mustot használtak. Skótziaiban annyira megy a' vak buzgalom, hogy 5 — 14 éves gyermekeknek annyit beszélnek a' papok, míg végre szegények elájulnak; a' szülék örömtelven nézdelik az ájulódozókat 's világért sem enyhítnék őket kanál vízzel, mert „az ur van vele.“ — 1750ben Devonshiréből két hét alatt utaztak Londonba, most pedig vasutakon Birminghamból reggel megindulnak London felé, és este már ismét honn vannak családok körében az utasok. Sheffieldben nem rég egyszerre 2180 utas volt a' vasuton. Ezek szállítására közönséges kocsikon 2100 ló kellett volna. —

Franciaország.

(A' pairszék összehívata. Elfogatások. Elegy.) Paris, oct. 16dikán: „A' Moniteurben ma kijött kir. rendelet a' pairszékét Darmés király gyilkos elítélésire összehívá. A' király hintájában hat golyót találtak, 's méltán csodák közé számíthatnak, hogy mind e' mellett sem sérült meg. Ez új merény következtében több elfogatás történt, 's mondják, hogy a' rendőrség Darmés szállásán talált írományok által fontos titkoknak juta nyomába. Darmés szoba-fényesítő, 's életében mindig házsártos korhely volt;

egyébiránt a' puská szerfölötti megtöltése és a' tettes folytonos zavarteljes nyilatkozati világosan tanúsítják, hogy esze nincs helyén. A' király kísérőji közül kettő megsebesült; élete mindazáltal egyiknek sem forog veszélyben. — A' hadminister 75 ezer csapantus puskát rendelt készíttetni a' st. etiennei gyárban. — Beyruthi hiteles hírek szerint a' megtámadók mindenben szükségét szenvednek, és Ibrahim rövid idő múlva hihetőleg szerencsés sikerrel fogja őket megtámadhatni. — Lamennais „Ország's kormány“ című röpiratában a' páirkamrát halott pénzének nevezi, mellyben kir. parancs által elhunyt ministerségek's dicsvágó vizeszűek nyernek helyet holttesteik számára, valamint azok is, kik itéző erőművek gyanánt használtaták magokat, száműzésre, becsukásra és lenyakazásra, minden törvényes szabály, illedék, ellenőrség's főlebbvitel nélkül. A' követkamrát nagy megvesztegetési vásárnak nevezi a' szerző, hol minden követ lélekisméretét, vagy azt mit lélekisméretnek nevez, hivatalért vagy pénzért eseréli föl. — Toulouseban oct. 12-ikén tetemes zavargás történt, minden utcán a' marseillei dal zengett, 's csak nagyszámu katonaság birta ismét helyre állítani a' közcsendet. A' Vendécében fegyveres csoportok mutatkoznak, mellyek az egész környéket rettegésbe hozzák. Mind ezeknél fogva sokan félnek, miszerint végre olly magosra fog majd emelkedni az ingerültség, hogysen Thiers, sem a' király nem csöndesíthetendi le az elméket erőszak nélkül, minek olly siralmasak lehetnének következményei, hogy határukat gyaníthatólag sem jósolhatni meg. A' király elleni nem sikerült merény még nagyobbítja a' bajt, mert a' kormánypártiak ez által új jogot tulajdonítanak magoknak az egész szabadalmú párt ellen hathatós eszközök használatára, mi könnyen még makacsabb ellenszegülésre bírhatandja az összes néptömeget, mit aztán mulhatatlanul legremitőbb belvihar követend, ha a' kormány külháboru által nem törekszik saját fejezül a' vést elhárítani. —

(Kalóztársaság. Elegy.) Újabb parisi hírek szerint Corbière ismét regényíró vezérlete alatt társaság alakult kalózhajók fölkészítésre részvények útján. Az összes tőke 10 millió frankból álland, 's 100 frankos részvények által fog összegyűlni. Ha a' béke nem bomlik föl, ugy semmi fizetésre nem köteleztetnek a' részvényesek. Corbière dús zsákmányt reményl angol hajók elvételéből. — Napoleon Lajos hg levelet intéze Berryerhez, mellyben érzékenyül köszöni védelmezését. — Darmés 2dik kihallgatásán e' kérdésre: „Mi birta Önt királyölésre?“ csak ez egy szót válaszolá: „Beyruth!“ — A' touloni hajógyárban vigyázatlanságból tűz támadt; melly azonban csak igen csekély kárt tett, 's fél óra múlva eloltatott. —

(Politikai tréfa-ekloga.) A' Charivari e' napokban parodiát közlött Virgil „Tityre tu patulae“ kezdetű versezetére: „Jelen párbeszéd, így a' Charivari, egy kedves völgyben megy véghez, egyik legfestőbb helyzetű megyénkben. A' beszélők: Meliboeus, franciaországi pair, ki épen a' Parisba induló gyorskocsiba készül szállni, hogy a' boulognei merény fölötti pörben részesülhessen; és Tityrus követkamrai tag, ki a' dolce far niente örömit nyugottan élvezi, míg Thiersnek tetszeni fog az országas parlament-üléseket megnyitni. Meliboeus: „Oh, boldog Tityrus! zöld selyem pamlagon heverve, ime pihensz most az utóbbi fáradalmas ülés terheitől. Míg mi Pasquier parancsa következtiben jól bérelt ülésinkből, vadaktól pezsgő parkjankból 's angol kertjeinkből kiragadtatunk, hogy Luxemburg rozszul párnázott padjain, mint birák ülünk, ime te kéjelve nyújtózkodol duzzadó párnákon, Lamartine röpiratit olvasod, 's gyermekidet e' kiáltásra tanítod: „Vive le Roi!“ — Tityrus: „Istennek köszönöm a' kéjtéljes henyelés pillanatit, oh Meliboeus! igen, istennek nevezem azon kis Amort, míg kir. rendelet majd mással áldand meg. Mennyiszer tevém le érte hófehér golyómat a' titkos szavazat oltárára! Kegyének köszönöm most e' hosszú szünnapokat; számártejemet hörpölgelve hosszas ásitás közt a' Moniteur olvasom, és a' Parisiennet játszom zongorámon.“ Meliboeus: „Nem irigylem boldogságodat; de meg kell vallanom, hogy e' nyugalom bámulásra ragad engem, ha azon dühös viharokra gondolok, mik jelenleg a' birodalom karszékét minden oldalról körülzúgják: a' keleti háboru, a' dolgozók munkaszünetése, Paris erősítése, 's több még rozszabb dolog, miket ezuttal elhallgatok. Tekints reám, én sietek, mennyire postakocsin siethetni, Parisba, hogy ott Napoleont, a' nagybátya unokaöcsését elítélhessem. Én falusi öszi örömeknek örültem, 's most el kell válnom szeretett marha-istálóimtól, hol kedvencz tehenem minden pillanatban megellhetik; gyönyörű szőlőimtől, mikben ez évben új bánásmód által dicső bort véltem gyárthatni, mellyet szívvidító tulajdoninál fogva „háztartási (civilist) bornak fogtam volna nevezni. Ah, ha bizonyos aluszékonyaságba nem merültem volna, ugy e' szomorú eseményt számos baljóslatból előre sejthetendém. Csak egy hónapja még, hogy egy függönyrúd szobámban egy nagy férfi szobrának orrát leüté 's a' mellette álló, körtével rakott tányért, összezúzta; mi pedig legroszabb jel, néhány nap múlva a' böcsületrend keresztjével tiszteltetem meg. De ezen neked olly kegyes isten ugyan kicsoda, oh drága Tityrus?“ Tityrus: „Figyelj és hallani fogod. Tizenöt év előtt, oh Meliboeus, én is, mint mások, a' követkamrát gyaláztam, a' nemzet ugynevezett képviselő testületét. Ott, így kiálték föl, azon csarnokban, egy csoport egyedárus ül, kik csupán azért, mivel ezer franknyi adót fizetnek, jogot követelnek, reánk törvényeket szabhatni. Ej, folytatám, hát én, ki 600 franknyi adót fizetek, mért ne foglalhassak helyet Bourbon palotában? Vajjon nem vesztegethetne e' meg engem is, csak ugy, mint a' többit, pénz és félelem, 's nem hagyhatam e' magamat én is orron vezetett a' végrehajtó hatalom által? Most, oh Meliboeus, mióta köztök ülök egészen megváltozott az eset, 's csak megjavíthatlan pártszellem hallathat olly szemrehányásokat! Meliboeus: „Miképp bocsáttatál Bourbon palotába?“ Tityrus: „E' szerencsét a' juliusi

zendületnek köszönhetem, melly engem a' porbul kiemelt, és választathatává tön. Míg a' restauratio szolgálja valék, nyomoru golyónak kelle lennem, az előléptetés minden árnya nélkül; hiában tanusíték leghivebb szolgálati készséget, s hiában kiáltoztam királyi név's születésnapokon tudom egész erejével: „Vive le Roi!“ Mindenkor a' főurak's kivándorlottak mellett szavaztam, a' misét rendesen jártam, szóval, érdemeket érdemekkel halmoztam; de mind ez nem használt a' hálátlan restauratiónál, mert nem fizethettem ezer franknyi adót. Akkor tehát a' bomlásnak indult restauratiót elhagyám, és a' szabadelműségnek lettem párthive; és 15 év előtt a' politikai komédiások közé álltam! Meliboeus: „Most már nem csodálom, oh követ Tityrus, hogy 1828tól 1830ig olly hangosan hallottalak kiáltozni az uralkodó visszaélések ellen; hogy a' politikai lakomákon annyi zendítő áldomást üritél, és olly gyalázatosan hízeltél a' népnek, azon népnek, melly a' harez napján bátran küzde ügye mellett, míg te, oh Tityrus, pénzelyukban kuttogtál, 's ott várta be a' dolog kimenetét, 's azóta ugyane' népet folyvást megtagadod, 's lekiáltozod.“ Tityrus: „Quid facerem? mit leheté mást tennem? Hogyan nem kellett volna a' komédiában játszanom? Miképp birtam volna különben semmiségemből kieviczkelni, vagy másutt irgalmas istenségeket találni? Azon komédiában lelém meg az istent, kiről szóltam, ki nem más, mint mosje Thiers — optumus maxumus — kiért most nemesak szólok, hanem, ha ő szól, a' „hangos tapsot“ és „mély hatást“ is segitem előmozdítani. Miután a' zendület a' választási adót 500 frankra szállítá le, követé lettem kormányzata alatt, és Fortunája hajócskájába léptem. Ő az, ki nekünk e' hosszú szünnapokat ajándékozta. A' nyilvános ügyek, igyszóló, naponkint nyugtalanítóbbak, a' háboru, a' négyes szövetség miatt már ajtó előtt, hazánkban mindenütt fenyegető csoportozatok alakulnak, az ország — c'est moi — szükségesnek tartja Paris megerősíteni, és arra 100 millió frankot fordítani, röviden, annyi dolog még soha nem volt, mint most, azért tehát kívánom én, mint parlamenti miniser, hogy minél hosszabb időre távol maradjon bőromtúl a' parlament. Minden hatalmantól függ, pénz és rendszabályok. Én mindenre elfogadom a' felelősséget. Mi titeket illet, ti követek, maradjatok falun, tekintsetek csüreitek után, kaszáljatok szénát, növesszetek dinnyét, sajtoltjátok bort, 's ne mozduljatok, míg én hini foglak benneteket, ez pedig nem olly hamar fog megtörténni. Én — őseimre esküszöm — parlamenti miniser vagyok, menjetek tehát, 's tegyétek azt, mire kedvetek van. Imé, oh Meliboeus, így bocsáta el minket Thiers, még pedig legalább hat hosszú hónapra! Meliboeus: „Milly nagy a' ti boldogságotok, oh Tityrus; tijoszágitokon maradtok, kertjeitek gyümölcsit eszitek, nyulakat és tűzokokat lődöztek, árnyéket élveztek, midőn izzadtok, halásztok, a' falusi lányakkal dévajkoltok; szóval, mindent tesztek, mire kedvetek van, menten minden unalmas dologtul, minden nyomasztó gondolatsúlytól. Tityrus, milly szerencsés komondor vagy te!“ Tityrus: „Inkább dicsérendi a' Jour. des Débats a' ministerséget ingyen, és Lefebvre Vive le Roi! kiáltás nélkül rekesztendi be a' parlamenti ülést, a' háztartási pénztár pedig 3 millió frankot szegényeknek vet ki, mintsem én megszünhetném Thiers istennek hálámat kifejezni, — míg tudnillik miniser fog maradni! Meliboeus: „Mi minket boldogtalan páireket illet, mi Parisba utazásra vagyunk kárhoztatva, hogy ott a' zöld szőnyeggel borított padokon erdei madárkák kedves trillái helyett Frank-Carré tanura figyeljünk.“ Tityrus: „Drága bajtárs, végy bátorságot. De nem birom átlátni, mért kell szükségkép Parisba mennetek. A' sz. ilonai hamuszállító a' nagybátya unokaöcsését nélkülötek is elítélendik, 's nektek valóban, böcsületemre mondom, kár 50 lieuyi utat tenni Paris felé! Meliboeus: „Lehetlen; a' párszék fekete könyvbé írná nevemet, ha kimaradnék. Hah, a' sógor már trombitál! Sietnem kell, oh Tityrus! Élvezd boldogságodat.“ —

Oroszország.

Pétervár, sept. 26. Kíev, Podólia, Volhynia, Minszk, Vilna, Grodno és Bialystoch tartományokban az eddigi törvénykezést és törvényeket egy czári ukáz eltörlötte, és helyökbe a' moszkai törvényeket hozta be. —

Lengyelhatár oct. 5. Paskevits hg. Berlinben mulatása különféle hirre szolgáltatott okot. Oda utaztát bizonyosan a' jelen politikai viszonyoknak kell tulajdonítani, mert a' berlini kormány gondolkozását, és általában a' poroszok érzelmét Russzia iránt tudni felette fontos az orosz kormánynak. Oroszország férgé nyugaton, Lengyelországban van, és e' gyenge oldaláról mindenképp biztosítottnak akarja magát tudni. Kik azt hiszik, hogy Paskevits a' határzárrendszer ügyében járt, az csalatkozik; mert arrul Russzia csak végső szükségben mond le. — A' moszka csapatok a' birodalom belsejéből még mindig délfelé mozognak, és Russzia nagy dologra készül, mire már megis vannak téve a' rendeletek, és az időt használni kell, mert telben nagy veszéllyel jár a' hajózás, 's átszállítás a' fekete tengeren. Ha az oroszok azért az öszi zivatáros idő előtt át nem szállíthatják sergeiket, akkor M. Ali keveset gondol a' padishah átkával és a' szövetségesek határozatival. Az oroszok ugyan azt mondják, hogy a' kaukazon túli hadsereg is elég volna az egyiptusiak meggyőzésére, de ezt csak kötve higyük. — A' Kaukaz keleti részére nagy sietséggel sereget küldöttek. — Hir szerint Daghestanban felzendültek az oroszok ellen. —

(A' moszka hadsereg Kisázsiaiba szállását várják.) Lengyel határ, oct. 8. Odesszai levelek szerint a' keleti újabb események következtiben, ott minden mozgásban van; Ali letételét, és Beirutnak az angolok általi összelövetését oda egy gőzhajó vitte meg Konstantinápolybul. Illy események után Odesszában azt hiszik, hogy M. Ali támadólag fog munkálkodni, 's fiának előnyomulási parancsot adni, ezért mind ott, mind Sze-

bastopolban annyira elkészültek, hogy az érkezendő parancs után 24 óra múlva vagy hamarabb is hajóra ülhet a sereg; élelem és hadi-szer már hajón van 's a sereg türelmetlenül várja az indulási parancsot Konstantinápolyból. Odessában azt hiszik, hogy ha meg nem indul is Ibrahim Konstantinápoly felé, Ponsonby l. jóváhagyásával még akkor is megkeresi a szultán a moszka segítő sereget, mivel jó előre gondoskodni, és később nagy bajjal jár a hajózás a fekete tengeren. Mint gondolják előlegesen 12—15 ezer moszka ütend tábor a fekete tenger Kisázsia felőli partján. — Az orosz keleti tengeri hajóhad a kronstadti révben nyugszik. Egy osztály belőle, mely a gyakorlásra kirándult, már szinte visszatért. —

Olaszország.

Róma, oct. 13. Nápolyi levelek szerint az ottani dolgok állása nagyon aggasztó, és mihelyt a nagy hatalmak közti háborúra kerül a dolog, az elégtelenség azonnal nyílt lázadásban tör ki. A katonaságot is, kivéve a schweiziakat, olly lélek hevíti mint a népet. — Azon írói és művészi tulajdonságú szerzőkhez, mely Ausztria és Szardínia közt kötött, Toscana és az egyházi tartományok is hozzájárultak, 's már csak Nápoly hibázik. — A szardíniai kormány megdöbbenvén Franciaország nagy hadi készüléte, szinte védelmi eszközökkel gondoskodik, és a pattantüstestet egészen hadi lábra állította. —

Schweiz.

Mizkiewicz Ádám híres lengyel költő, ki nem rég a lausenei akademiában latin nyelv és literatura professorává neveztetett, jó fizetés mellett Parisba hívatott a szláv literatura tanítójává. —

Svédország.

(A balti tengert össze akarják kötni az éjszakával). Hogy a svéd hajózást megszabadítsák azon vámtul, melyet a sundi átjárásért a dánoknak kell fizetni, komolyan azon gondolkodnak, miszerint a balti és éjszaki tenger csatornával összeköttetésit, mint már régóta tervben van, létesítsék. 16—18 német mföldnyi hosszú és széles csatorna elég leendő, hogy a legnagyobb tengeri hajókat is gőzös átvontassa, mi majd annyi óra alatt esik meg, mint most nap kívánatuk a Sundon átmenetelre. A kereskedés ezáltal évenként 600 ezer tallért nyer, mit eddig Dániának kellett fizetni. Ezen nagyszerű terv létesítésére vagy kölcsönt vesznek, vagy részvényes társaságot alakítanak, melyben Anglia, Poroszország és Hollandia is részt vehet. —

Khina.

(Lázongás Khinában, 's új hirdetés.) A pekingi kormánylap szerint Honan tartományban egy társulat van, mely kormány és elnyomók ellen fegyverforgásra szólító zendítő iratokat terjesztget a nép közt. Hat tartomány bizonyosan feltámad. A társulatnak igen sok tagja van, dulnak, rablanak, erőszakoskodnak. Több partmelleki tartomány szinte támadó félben van. Az elégtelenséget Tang helytartó zsarlása okozta. — Kvangtung és Kvangsee tartomány kormányelnöke köv. hirdetését bocsátott ki a mákony-használók ellen: „A mákony épen olly ártalmas az embernek, mint a mérge. A mi császárunkat, az ész dicsőségét, nyugtalanoktatván azon kívánság, hogy a dőre emberek életét megóvjalma, azért újra szigorú rendszabályokat határozott. Meggondolván azonban miszerint a mákony használók testében már elterjedt és megrögzött a baj, nem bírhatta rá magát a felsége, hogy a bolondos fizikókat egyszerűen árasztja el a törvényes büntetés egész súlyával, a nélkül, hogy még egyszer jó eleve meg ne intené őket. Azértan az idő meghosszabbított. A folsége nagy jóakarata, és tenyerestapas erénye, Khinában és az egész világon isméretes. Nem kell az azoknak, kikben vér és lélek van e legmagasb kegy miatt könnyekre fakadni, és a mákonyyal élés rosz szokását egészen levetkezni? A mákony-használás elhagyására kiszabott határ idő, mint a levéltarakból látjuk, egy esztendő és hat hónap. A messzebb eső tartományokban azon naptul számlálják az időt, mellyen a parancs oda ér. Kvangtung tartományban megjelent a császár uralkodása 19 évének 5dik hónapjában a 26dik napon. (jun. 19. 1839.) Az idő röpül, mint a nyíl. Azóta egy év mult már el, és a kiszabott idő egy pillanat alatt eltelik. Azért ismét keményebb parancsot bocsátunk ki mindenhez egyenkint és fejenkint, kik hatóságunk alá tartoznak, katonasághoz és néphez, tudomás és megtartás végett. Ti, kik életetek szeritek, igyekezzetek a mákony utáni vágyat meggyőzni. Ne higyétek, hogy azon kívánság megzabolázása beteggé tesz benneteket, még kevésbé féljete, hogy az megöl titeket. Tekintsétek meg azokat, kik mákony utáni kíváncsiságukat fékezni iparkodtak: miért nem betegek azok mindig? miért nem haldokolnak? Ezenkül ha betegségben haltok meg, az köz sorsa a halandónak, de hogy a halál tömlőcében megkínóztatassatok, az nem. Mellyik könnyebb a kettő közül, és mellyik nehezebb? Buslakodván ostobaságotokon, és nem rettenvén vissza a fáradságtul, újra és újra tudotokra adjuk a törvényt. Ha ti, mint ez előtt hibáitokhoz ragaszkodtok, és jobbik eszeteke elő nem veszitek, míg élteteket le nem rontottátok, akkor a határidő kitélt, és megkegyelmezésért hasztalan esengetek. A halált semmiképp sem kerülhetni el. Mint fogtok akkor bántódni, de késő lesz! Reszkessetek hát. Csitt, semmi ellenmondás! Engedelmeskedjete a legnagyobb tisztelettel! Tankvang. 20dik esztendőben, 4dik hónapban, 13dik napon (maj. 14. 1840.) A Times szerint a khinai kormányrendeletek oktan fenékkerítésök mellett sincsenek olly unalmasok és kifizamadottak, mint az európaiak. A legújabbban megjelent khinai hadi törvény érthető, és világos, csak hogy a fölcsepás igen sokszor elő jön benne. Igy például az első cikkely dulce et decorum est pro patria mori-ja teljes elismerést érdemel és köv. hangzik: „A katonai kötelessége az ütközet napján mindig erősen

előre nyomulni; mert a ki félelemből, vagy azért, hogy életét megszabadítsa, megszabad, annak a hadi törvények szerint feje elüthetik, és intő jelül a hadsereg előtt felfüggesztetik. A ki egy ellenséget megöl, hasznos dolgot tesz, 's előléptetés a jutalma. A ki a csatában elesik, gyermekei és unokái irgalomra találhatnak. A nyulszívű nem futhat el a törvény elől. Ha az ember előre tör és ellenségét megöli, nem következik mindig, hogy elesék; de ha hátra megy, lehetlen tovább élnie. Ezen cikkely elég világos, és minden tiszt fejebe tartozik verni emberinek, így bátrak leendnek az ütközetben. A Sdik cikkely azt mondja: „A katonai vitézül megöli ellenségét, jutalmat kap, de a ki érdemeivel hazugul kérkedik, vagy mások érdemét csalárdul magának akarja tulajdonítani, feje elüthetik. Ezen cikkely mond a Times, némelly európai hadseregben nem kis megdöbbenést fogna okozni. —

Németország.

Bajorországban, Karlsruheban, Poroszországban is megtiltották a lókiivitelt, 's mi legkülönösebb csak Franciaország számára. Hannoverában a lóvásárlók kitiltatnak a megvásárolt lovakat pedig ott kell hagyniok, és így igen kínos helyzetben vannak. Martin francia miniszter hathatósan ellenmondott ugyan és visszatöréssel is fenyegetőzött, de mint közönségesen hiszik, kevés fogantja leendő, mert a lókiivitel eltiltása a király agyában fogamzott, a király pedig vasfejű, és mivel, beszél róla, nagyon szeretné alattvalóit a csatásikra vezetni, hanem azok örömet mennének e' utána, igen nagy kérdés. A föld népe igen sokat nyert a lóeladás által, mert a francziák a gebét is jól fizették. — Humboldt Sándort visszahívták parisi utjából, mi Berlinb. nagy bálulást okoz.

Törökország.

Magányos tudósítások szerint Szyria partvidéke, St. Jean d' Acret kivéve, hol Ibrahim b. van, majd egészen a szövetségesek hatalmába került. Egyiptusban szinte nem a legjobban áll Ali dolga. Beiruth bevételét meghallván, második fiát Said beyt Kairóba küldte, hogy az ottani nemzetiséget Szyriába vezesse. A nép hathatósan ellenszegült e' szándoknak, és Said bey semmiképp sem tudta indulásra bírni. Ezután le akarta a nemzetiséget fegyverkeztetni, de az fegyverét vonakszik visszaadni. Ali ez által nagy gondba esvén, személyesen menend Kairóba. —

Legújabb Hírek.

Őcs. 's apost. kir. Felsége a Váltó-feltörvényszék elnökévé Vég h Ignácot a Hétszemélyű Tábla bíráját, — továbbá: Luk a Sándort Hont megye alispányát, Császár Ferenczet a középponti könyvvizsgáló collegium ülnökét, valamint Vághy Ferenczet Sopron sz. kir. város polgármesterét — ugyanazon Váltó-feltörvényszék ülnökeivé méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

Őcs. 's apost. kir. Felsége a nyitrai káptalanban Greguska István eddigi örkanonokot éneklő-kanonokká, Sándor Imre székesegyházi főesperesi örkanonokká, Mészáros András zsolnai főesperest székesegyházi főesperessé, Tvr dy György gradnai főesperest trencsénivé, ifj. Kelecsényi János tanító-kanonokot zsolnai főesperessé, So re z Imre tanító-kanonokot gradnai főesperesse, — Napelka János fridmai plébánost a székesegyház-káptalan tiszteletbeli kanonokjává méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

Őcs. 's apost. kir. Felsége Sziller Ferenczet Sopron sz. kir. város egykori orvosát nemes-levéllal méltóztatott legkegyelmesebben megajándékozni.

(A lóvásárlás Angliában is meg van tiltva.) Valamennyi angol lap egyértelműleg állítja, hogy Franciaország hadereje igen félelmes ugyan; de lóhiány miatt nem fogna elég gyorsan munkálkodhatni. Az angol kormány tehát országszerte megtilta a lovak Franciaországba szállítását, hogy így a francziák erejét gyöngíthesse.

(Belle-Poule fregát sz. Ilona szigeten.) Telegrafi sürgönyök azon hírt hozák Bordeauxból, hogy Belle-Poule fregát már sz. Ilona sziget mellett láták némelly sürgönyhajók.

(Krisztina királyné a kormányzóságról lemondott.) Barcelonai hivatalos sürgöny szerint a kormányzó királyné oct. 12ikén délben méltóságáról lemondott. A ministerség cortes-összeülésg ideiglen a kormányt folytatni fogja. Ez által a spanyol ügyek ismét óriási jelentőségűek lettek. Krisztina már Barcelonában tartózkodtakor átlátta, hogy hatalma napról napra csekélyebb lesz, 's azért mult hónapban sajátkezüleg irt levelet intéze Lajos Fülöphez, mellyben segélyt kívánt tőle, egyszersmind személyes bátorságára francia fregátot sürgötven küldetni. Espartero és a junta ügyviselői mindazáltal annyira örök minden léptét, hogy szöknie teljességgel nem lehet. Mivel pedig akarat nélküli bábszerepet nem volt kedve Espartero mellett játszani, tehát inkább önkénytel lemondott a kormányzóságról. Amde ellenségit e' lépés még koránsem békíté ki, 's a junta most kívánja, hogy külföldre küldött minden pénzt a nemzetnek térítsen meg. A juntaezigazságság kívánata olly nagy mértékben bírja a nép helyeslésit, hogy épen nem lehetlen, miszerint a volt kormányzó királyné végre még vádállapotba fog helyeztetni. A francziák elleni gyűlölség napról napra növekszik a nép közt, mi háboru esetén nem igen kedvező állásonba helyezné Franciaországot, mert a Pyrenaeek mellett legalább 100 ezer katonát kellene tartania a spanyolok fékezésére. Az angol befolyás tehát győzött Spanyolországban; de kérdés, mi történnék, ha majd Lajos Fülöp boszúból d. Carlost a francia földre menekült 30 ezer spanyollal ismét szabadonbocsátaná, 's ezek újra megkezdenék Spanyolországban a véres harcot? E boldogtalan ország siralmas sorsán most már csak erőteljes kormány segíthet. Mondják, hogy az ideigleni kormányzatban d. Francisco infans is részt veendő. —